

Vzdělávací materiál projektu Zlepšení podmínek výuky v ZŠ Sloup

Název vzdělávacího materiálu	Účinky návykových látek
Anotace	Pracovní list týkající se problematiky drog a drogové závislosti. Úkoly plní přímo do pracovního listu.
Autor	Mgr. Hana Němcová
Vzdělávací oblast	Člověk a zdraví, Člověk a příroda
Očekávaný výstup	Žák se dokáže pracovat s textem, zvládne ho analyzovat .
Ročník	7. – 8. ročník

1. Dělení návykových látek (drog) podle účinků

Podle účinků na lidský organismus můžeme drogy dělit na několik skupin. Čti zprava doleva, na linku napiš název. Pak si přečti text, najdi v něm chybu (podtrhni ji červeně) a uveď ke každé skupině konkrétní příklady návykových látek.

1. yktál ínnegoniculaH

Tato skupina látek nemá schopnost měnit lidské vědomí. Jejich účinky na psychiku jsou tak velké, že způsobují blouznění, halucinace (zrakové, sluchové, dotykové), úzkost a deprese. Dají se vyrobit uměle (legálně), ale můžeme je najít i v přírodních zdrojích. Patří sem např. všechny drogy získané z konopí setého.

Příklady:

2. yktál ínčalumitS

Mají celkově povzbuzující účinky na psychiku člověka. Mezi legální látky, které fungují podobně, ale s mírnějším efektem, patří káva a čaj. Stimulační drogy sice nezpůsobují fyzickou závislost, ale vyvolávají silnou psychickou závislost. Jejich užíváním se snižuje riziko vzniku mozkových a srdečních příhod.

Příklady:

3. ytáipO

Skupina získala jméno podle látky, kterou obsahují nezralé makovice. Je to jedna z nejstarších drog vůbec. Dříve se využíval odvar z makovic pro zmírnění bolesti, neboť má silné stimulační účinky. I v dnešní době jsou proto používány v lékařství (nakrotika). Kvůli svým účinkům patří mezi nejnebezpečnější návykové látky. Závislost na nich se vytváří velmi rychle.

Příklady:

4. yktál évakěT

Jsou nejbezpečnější a poměrně snadno dostupné látky. Ovlivňují stav vědomí, protože mají silně tlumivé účinky. Často se používají jako rozpouštědla nebo ředidla. Člověk nemusí správně odhadnout míru dávky a pak snadno dojde k předávkování, které v krajním případě může skončit smrtí. Závislost na těchto látkách způsobuje nevratná poškození centrální nervové soustavy a některých vnitřních orgánů.

Příklady:

5. akamrafochysP

Jsou vlastně léky používané pro léčbu různých psychických problémů. Většinou se nejedná o léky na lékařský předpis. Sice lidem pomáhají, ale zároveň mají řadu nežádoucích účinků jako např. poruchy koordinace, poruchy paměti a další. Mezi nejčastěji zneužívaná léčiva patří barbituráty, benzodiazepiny a rohypnol.

(Čerpáno z www.compex.zdravi-cz.eu/drogy-rozdeleni-ucinky.php, upraveno)

Vypiš jiné způsoby dělení návykových látek:

_____	X	_____
_____	X	_____
_____	X	_____

2. Pětílístek

Vytvoř pětílístek na téma drogy. Pravidla ti upřesní učitel.

DROGY

(2 přídavná jména)

(3 slovesa)

(věta se 4 slovy)

(synonymum názvu)

Řešení :

1. Dělení návykových látek (drog) podle účinků

1. yktál ínnegoniculaH = Halucinogenní látky

Tato skupina látek **nemá** schopnost měnit lidské vědomí. Jejich účinky na psychiku jsou tak velké, že způsobují blouznění, halucinace (zrakové, sluchové, dotykové), úzkost a deprese. Dají se vyrobit uměle (legálně), ale můžeme je najít i v přírodních zdrojích. Patří sem např. všechny drogy získané z konopí setého.

Příklady: **marihuana, lysohlávky**

2. yktál ínčalumitS = Stimulační látky

Mají celkově povzbuzující účinky na psychiku člověka. Mezi legální látky, které fungují podobně, ale s mírnějším efektem, patří káva a čaj. Stimulační drogy sice nezpůsobují fyzickou závislost, ale vyvolávají silnou psychickou závislost. Jejich užíváním se **snižuje** riziko vzniku mozkových a srdečních příhod.

Příklady: **extáze,**

3. ytáipO = Opiáty

Skupina získala jméno podle látky, kterou obsahují nezralé makovice. Je to jedna z nejstarších drog vůbec. Dříve se využíval odvar z makovic pro zmírnění bolesti, neboť má silné **stimulační účinky**. I v dnešní době jsou proto používány v lékařství (nakrotika). Kvůli svým účinkům patří mezi nejnebezpečnější návykové látky. Závislost na nich se vytváří velmi rychle.

Příklady: **morfium,**

4. yktál évakěT = Těkavé látky

Jsou **nejbezpečnější** a poměrně snadno dostupné látky. Ovlivňují stav vědomí, protože mají silně tlumivé účinky. Často se používají jako rozpouštědla nebo ředidla. Člověk nemusí správně odhadnout míru dávky a pak snadno dojde k předávkování, které v krajním případě může skončit smrtí. Závislost na těchto látkách způsobuje nevratná poškození centrální nervové soustavy a některých vnitřních orgánů.

Příklady: **toluen,**

5. akamrafochysP = Psychofarmaka

Jsou vlastně léky používané pro léčbu různých psychických problémů. Většinou se **nejedná** o léky na lékařský předpis. Sice lidem pomáhají, ale zároveň mají řadu nežádoucích účinků jako např. poruchy koordinace, poruchy paměti a další. Mezi nejčastěji zneužívaná léčiva patří barbituráty, benzodiazepiny a rohypnol.

Jiné způsoby dělení návykových látek:

legální X nelegální

přírodní X uměle vyrobené

stimulační X inhibiční

2. Pětílístek - Drogy

1. řádek: škodlivé, návykové, 2. řádek: šňupat, předávkovat, zemřít, 4. řádek: Drogy zkracují člověku život. 5. řádek: návykové látky

Zdroje obrázků:

NEZNÁMÝ AUTOR. Book 26 Clip Art [cit. 2011 -20-03]. Dostupný pod licencí Public Domain Clip Art na WWW:

<<http://www.pdclipart.org/displayimage.php?album=37&pos=56>>

NEZNÁMÝ AUTOR. Note Clip Art [cit. 2011 -20-03]. Dostupný pod licencí Public Domain Clip Art na WWW:

<<http://www.pdclipart.org/displayimage.php?album=37&pos=281>>